

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Havenlaan 88, bus 100
1000 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2024/182

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Op 14 juni 2024 diende ■■■ (hierna vermeld als: verzoeker) een verzoek in bij de gemeente Puurs-Sint-Amands om hem een gedetailleerd overzicht te bezorgen van alle in december 2023 uitbetaalde subsidies aan de diverse verenigingen van Puurs-Sint-Amands (sportverenigingen + culturele verenigingen + jeugdverenigingen + overige).

De gemeente Puurs-Sint-Amands nam op 21 juni 2024 een beslissing over voormeld openbaarheidsverzoek.

Op 14 juli 2024 diende verzoeker bij de beroepsinstantie beroep in tegen deze beslissing vanwege de gemeente Puurs-Sint-Amands. Het beroepschrift werd geregistreerd op 15 juli 2024.

In toepassing van artikel II.50, §1, tweede lid van het Bestuursdecreet, werd de beslissingstermijn door de beroepsinstantie verlengd van dertig kalenderdagen tot een termijn van vijfenveertig kalenderdagen.

Ontvankelijkheid van het beroep

Het oorspronkelijk verzoek dateert van 14 juni 2024.

De beslissing van de gemeente Puurs-Sint-Amands dateert van 21 juni 2024. Die beslissing maakt melding van de beroepstermijn en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel II.43, §1, derde lid van het Bestuursdecreet.

Het beroepschrift d.d. 14 juli 2024 is bijgevolg tijdig ingediend en is **ontvankelijk**.

Gegrontheid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten. De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. Bestreden beslissing

Middels een verzoekschrift van 14 juni 2024 wenste verzoeker een gedetailleerd overzicht te bekomen van alle in december 2023 uitbetaalde subsidies aan de diverse verenigingen van Puurs-Sint-Amands (sportverenigingen + culturele verenigingen + jeugdverenigingen + overige). Bij beslissing van 21 juni 2024 heeft de gemeente Puurs-Sint-Amands aan verzoeker een overzicht bezorgd van alle subsidies aan sport/cultuur/jeugd die in kalenderjaar 2023 uitbetaald zijn. Het gaat daarbij om een overzicht met 6 subtotalen per verschillend beleidsveld.

2. Inhoud van het beroepschrift

Verzoeker neemt geen genoegen met deze beslissing van de gemeente Puurs-Sint-Amands en diende het volgende beroepschrift in:

“Het gemeentebestuur heeft haar beslissing naar ons verstuurd per mail op 21/6/24. Ons beroep is dus zeker binnen de voorziene beroepstermijn van 30 dagen. Hun antwoord is voor ons onvoldoende, wij vroegen een gedetailleerd overzicht van de uitbetaalde subsidies 2023 aan alle verenigingen van de gemeente. Hun antwoord was enkel een overzicht met 6 subtotalen per verschillend beleidsveld (zie bijlage). Met dit beroep vragen wij opnieuw een gedetailleerd overzicht van alle door het gemeentebestuur Puurs-Sint-Amands uitbetaalde subsidies in december 2023 met de totalen per vereniging afzonderlijk. Dit zijn toch geen geheime bedragen? Die bedragen zijn toch enkel het resultaat van de toepassing van de diverse gemeentelijke subsidiereglementen die iedereen kan raadplegen? Onze buur Voetbal Puurs beschuldigt onze club ten onrechte om teveel subsidies gekregen te hebben. Blijkbaar weet Voetbal Puurs dan wel in detail hoeveel subsidie onze club gekregen heeft, langs welke weg dan? Wij willen daar duidelijkheid over.”

3. Toelichting door de gemeente Puurs-Sint-Amands

Om voldoende geïnformeerd te kunnen oordelen, heeft de beroepsinstantie de gemeente Puurs-Sint-Amands om een reactie gevraagd. Op 22 juli 2024 bezorgde de gemeente Puurs-Sint-Amands aan de beroepsinstantie de volgende toelichting over het beroepschrift:

“Verzoeker heeft op 21 juni 2024 in kader van de beslissing van openbaarheid van bestuur een document ontvangen met het globale overzicht van de werkingssubsidies aan de erkende verenigingen volgens de subsidiereglementen van de gemeente. Nadien blijkt dat er achterliggende beslissingen van het college van burgemeester en schepenen zijn, die op dat ogenblik niet kenbaar waren ten tijde van het verwerken van het openbaarheidsverzoek. In bijlage kan u 5 collegebeslissingen vinden die deze toekenning van de werkingssubsidies per erkende vereniging goedkeuren.

Deze beslissingen zijn volgens ons niet openbaar te maken en omwille van volgende redenen:

- *Artikel II 35 1° “een economisch, financieel of commercieel belang van de overheidsinstanties”*
De gemeente Puurs-Sint-Amands heeft een eigen subsidiebeleid, hetgeen via subsidiereglementen werd vastgelegd. Dit kadert in het grotere financiële beleid van de gemeente waarbij bepaalde beleidskeuzes worden gemaakt in kader van het algemeen belang. Het financieel ondersteunen via subsidies van de erkende verenigingen is een beleidskeuze die wordt gedaan in kader van het maatschappelijk weefsel van de gemeente en het steunen van de vrijetijdssector. De bekendmaking van de lijst van erkende verenigingen en een lijst van alle bedragen van de subsidies per vereniging gaat in tegen het financieel belang van de gemeente. Dit zou een gevoel van concurrentie in de hand werken tussen de verenigingen omdat zij enkel zicht krijgen op het eindbedrag van de subsidie zonder de nuances, de samenstelling en puntenscore van het bijhorende subsidiedossier te kunnen beoordelen. Uit het beroepsschrift blijkt dat de onderliggende reden gaat rond rivaliteit of geruchten tussen voetbalclubs, hetgeen onze motivatie enkel bijtreedt. In dit geval primeert financieel belang van de gemeente Puurs-Sint-Amands in kader van subsidiebeleid op de openbaarmaking van dergelijke lijsten. Elke vereniging kan uiteraard haar eigen dossier opvragen indien gewenst (onder meer om bezwaar aan te tekenen). Bovendien worden er ook bankrekeningnummers vermeld in deze collegebesluiten, hetgeen vertrouwelijke informatie is voor deze verenigingen en niet openbaar kan gemaakt worden.
- *Artikel II 35 5° “het vertrouwelijke karakter van de handelingen van een overheidsinstantie als die vertrouwelijkheid noodzakelijk is voor de uitoefening van de administratieve handhaving, een audit die in uitvoering is of de politieke besluitvorming”*

Het college van burgemeester en schepenen is het orgaan dat goedkeuring verleent voor de betaling van de subsidies en de bedragen. Het college van burgemeester en schepenen beraadslaagt in gesloten zitting. Hierdoor zijn de voorliggende beslissingen niet onderhavig aan de actieve openbaarheid. Bijgevolg moet het college vertrouwelijk kunnen beraadslagen over deze subsidiedossiers in kader van hun besluitvorming. Zo is het college van burgemeester en schepenen ook gemachtigd om controle te doen over de subsidies en zo nodig sancties uit te vaardigen. In dit geval weegt de openbaarheid niet op tegen het vertrouwelijk karakter van het behandelen van subsidiedossiers en de bedragen ervan.

Tot slot willen wij meedelen dat deze documenten voorheen niet openbaar gemaakt zijn waardoor de bewering dat een andere voetbalclub wel subsidiebedragen zou kennen niet kan bijgetreden worden.”

De beroepsinstantie heeft naar aanleiding van deze reactie van de gemeente Puurs-Sint-Amands het volgende kunnen vaststellen. Enerzijds bezorgde de gemeente Puurs-Sint-Amands een collegebesluit d.d. 22 augustus 2023. Dit besluit heeft geen betrekking op het voorwerp van de oorspronkelijke aanvraag, aangezien verzoeker uitdrukkelijk naar de toegekende subsidies heeft gevraagd betreffende de maand december 2023. Voor de verdere afhandeling van het beroep wordt dit document dan ook buiten beschouwing gelaten. Anderzijds vroeg verzoeker naar de toegekende subsidies aan alle verenigingen, terwijl de gemeente Puurs-Sint-Amands enkel de collegebesluiten bezorgde met betrekking tot sportverenigingen, culturele verenigingen en jeugdverenigingen.

Op vraag van de beroepsinstantie bezorgde de gemeente Puurs-Sint-Amunds op 14 augustus 2024 nog de collegebesluiten waarbij in de maand december 2023 aan overige verenigingen een subsidie werd toegekend. Aangezien verzoeker niet heeft verduidelijkt wat hij precies bedoelt met een 'vereniging', heeft de gemeente Puurs-Sint-Amunds daarvoor de definitie van artikel 1:2 uit het Wetboek Vennootschappen en Verenigingen gehanteerd: *"Een vereniging wordt opgericht bij een overeenkomst tussen twee of meer personen, leden genaamd. Zij streeft een belangeloos doel na in het kader van één of meer welbepaalde activiteiten die zij tot voorwerp heeft. Zij mag rechtstreeks noch onrechtstreeks enig vermogensvoordeel uitkeren of bezorgen aan de oprichters, de leden, de bestuurders of enig andere persoon behalve voor het in de statuten bepaald belangeloos doel. Elke verrichting in strijd met dit verbod is nietig."*

De gemeente Puurs-Sint-Amunds hernam daarbij dezelfde weigeringsmotieven zoals zij die ten aanzien van de eerder bezorgde collegebesluiten heeft geformuleerd.

4. Beoordeling door de beroepsinstantie

De beroepsinstantie stelt vast dat de gemeente Puurs-Sint-Amunds in de loop van de beroepsfase vijf collegebesluiten terugvond waarbij subsidies werden verleend aan sport-, cultuur- en jeugdverenigingen voor het boekjaar 2023 en vervolgens nog 3 collegebesluiten betreffende overige verenigingen. Het gaat hierbij om alle subsidies die in de maand december 2023 aan verenigingen werden toegekend en waarbij de gemeente Puurs-Sint-Amunds artikel 1:2 uit het Wetboek Vennootschappen en Verenigingen heeft gehanteerd, bij gebrek aan een meer gepreciseerde omschrijving van verzoeker.

De gemeente Puurs-Sint-Amunds wenst deze beslissingen niet vrij te geven, in toepassing van de hierna vermelde uitzonderingsgronden. De beroepsinstantie oordeelt echter dat verzoeker geenszins naar deze collegebeslissingen heeft gevraagd. Verzoeker vroeg een overzicht van de aan elke vereniging individueel toegekende subsidies. Het openbaarheidsverzoek heeft bijgevolg enkel betrekking op die informatie uit de collegebesluiten, meer bepaald de naam van de vereniging en het toegekende subsidiebedrag.

De gemeente Puurs-Sint-Amunds beroept zich enerzijds op artikel 11.35 1° van het Bestuursdecreet om de gevraagde informatie niet vrij te geven. Voormeld artikel bepaalt dat, tenzij de aanvraag betrekking heeft op milieu-informatie, de overheidsinstanties, vermeld in artikel 11.28, § 1, 3° een aanvraag tot openbaarmaking afwijzen als ze van oordeel zijn dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van het belang van een economisch, financieel of commercieel belang van de overheidsinstanties. Deze bepaling heeft tot doel de economische, financiële en commerciële belangen van instanties te beschermen tegen het risico van speculatieve daden die voorkennis van informatie kan meebrengen.

De beroepsinstantie oordeelt dat de gemeente Puurs-Sint-Amunds in casu de finaliteit van de ingeroepen uitzonderingsgrond miskent. Volgens de beroepsinstantie valt moeilijk in te zien hoe de vrijgave van de toegekende subsidiebedragen ten nadele van de gemeente Puurs-Sint-Amunds kan worden aangewend met mogelijke economische of financiële belangenschade tot gevolg. De gemeente Puurs-Sint-Amunds verleent subsidies op basis van een subsidiereglement dat zij zelf heeft vastgesteld, zoals verzoeker terecht opmerkt. Het is mogelijk dat een vereniging zich bij kennisname van de informatie benadeeld zou kunnen voelen, doch dit betekent hoegenaamd niet dat de gemeente Puurs-Sint-Amunds er dan zomaar toe gehouden zou moeten zijn om de aan die vereniging verleende subsidie op te trekken of aan te passen. Bij de toekenning van subsidies spelen de beginselen van behoorlijk bestuur en het principe *"patere legem quam ipse fecisti"* en is er geen sprake van marktgeleide of onderhandelde overeenkomsten en bedragen die dienen te worden

beschermd tegen het risico van speculatieve daden. De beroepsinstantie is dan ook van oordeel dat de gemeente Puurs-Sint-Amunds de uitzonderingsgrond in casu onterecht heeft ingeroepen.

De gemeente Puurs-Sint-Amunds beroept zich in tweede instantie op artikel II.35 5° van het Bestuursdecreet om de gevraagde informatie niet openbaar te maken. Deze uitzonderingsgrond bepaalt dat, tenzij de aanvraag betrekking heeft op milieu-informatie, de overheidsinstanties, vermeld in artikel II.28, § 1, een aanvraag tot openbaarmaking afwijzen als ze van oordeel zijn dat het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van het vertrouwelijke karakter van de handelingen van een overheidsinstantie als die vertrouwelijkheid noodzakelijk is voor de politieke besluitvorming.

De beroepsinstantie kan echter enkel vaststellen dat dient te worden herhaald dat verzoeker niet naar de collegebesluiten *an sich* heeft gevraagd, maar enkel naar de daarin vermelde informatie over de naam van de vereniging en het toegekende subsidiebedrag. Die informatie betreft geen gegeven dat een belang kan uitmaken dat door de ingeroepen uitzonderingsgrond zou kunnen worden beschermd. Slechts ten overvloede wijst de beroepsinstantie er daarbij op dat, mochten de collegebesluiten wel degelijk door verzoeker zijn opgevraagd, deze uitzonderingsgrond niet geïnterpreteerd kan worden in die zin dat de besluitvorming van een bestuursorgaan dat in de regel in besloten zitting beraadslaagt, uitgesloten kan worden van openbaarmaking. De uitzondering beoogt de bescherming van het vertrouwelijke karakter van de handelingen van een overheidsinstantie als die vertrouwelijkheid noodzakelijk is voor de politieke besluitvorming. Het zijn de (informele) beoordelingen en afwegingen naar aanleiding van een concreet dossier die niet in aanmerking komen voor openbaarmaking, indien zij noodzakelijk vertrouwelijk blijken. De uiteindelijke besluitvorming, genomen door het betreffende bestuursorgaan, valt niet onder het toepassingsgebied van deze uitzondering.

De beroepsinstantie ziet na onderzoek geen andere uitzonderingsgronden van toepassing en oordeelt dat de volgende, door verzoeker opgevraagde informatie, dient te worden vrijgegeven:

- Document "CBS 12.12.2023 jeugdwerkinitiatieven": de kolommen "Vereniging" en "bedrag in euro 2023" onder artikel 1 van het beschikkend gedeelte
- Document "CBS 12.12.2023 socio-culturele verenigingen": de kolommen "Vereniging SOCIO-CULTUREEL" en "bedrag in euro" onder artikel 1 van het beschikkend gedeelte
- Document "CBS 12.12.2023 sportverenigingen": de kolommen "Vereniging" en "bedrag in euro" onder artikel 1 van het beschikkend gedeelte
- Document "CBS 12.12.2023 zangkoren, harmonies en toneelverenigingen": de kolommen "Vereniging" en "bedrag in euro" onder artikel 1 van het beschikkend gedeelte
- Document "cbs 05.12.2024 chiro Sint-Amunds": het toegekende subsidiebedrag en de naam van de betreffende vereniging in het enig artikel van het beschikkend gedeelte
- Document "cbs 19.12.2023 jaarmarkcomites": de kolommen "jaarmarkt 2023" en "randactiviteitsubsidie" onder artikel 1 van het beschikkend gedeelte
- Document "cbs 12.12.2023 seniorenverenigingen": de kolommen "Vereniging - SENIOREN" en "2023" onder artikel 1 van het beschikkend gedeelte

Het beroepschrift wordt bijgevolg als **gegrond** beschouwd.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van ■■■ d.d. 14 juli 2024 tegen de beslissing vanwege gemeente Puurs-Sint-Amands d.d. 21 juni 2024 wordt als ontvankelijk en gegrond beschouwd.

Bijgevolg dient de gemeente Puurs-Sint-Amands aan verzoeker een afschrift te bezorgen van:

- Document "CBS 12.12.2023 jeugdwerkinitiatieven": de kolommen "Vereniging" en "bedrag in euro 2023" onder artikel 1 van het beschikkend gedeelte
- Document "CBS 12.12.2023 socio-culturele verenigingen": de kolommen "Vereniging SOCIO-CULTUREEL" en "bedrag in euro" onder artikel 1 van het beschikkend gedeelte
- Document "CBS 12.12.2023 sportverenigingen": de kolommen "Vereniging" en "bedrag in euro" onder artikel 1 van het beschikkend gedeelte
- Document "CBS 12.12.2023 zangkoren, harmonies en toneelverenigingen": de kolommen "Vereniging" en "bedrag in euro" onder artikel 1 van het beschikkend gedeelte
- Document "cbs 05.12.2024 chiro Sint-Amands": het toegekende subsidiebedrag en de naam van de betreffende vereniging in het enig artikel van het beschikkend gedeelte
- Document "cbs 19.12.2023 jaarmarkcomites": de kolommen "jaarmarkt 2023" en "randactiviteitsubsidie" onder artikel 1 van het beschikkend gedeelte
- Document "cbs 12.12.2023 seniorenverenigingen": de kolommen "Vereniging - SENIOREN" en "2023" onder artikel 1 van het beschikkend gedeelte

Geen toestemming tot hergebruik van bestuursdocumenten

In zoverre dit beroep gegrond werd verklaard, geldt dat deze inwilliging van de aanvraag tot openbaarmaking GEEN toestemming inhoudt om de gevraagde bestuursdocumenten te hergebruiken, als vermeld in titel II, hoofdstuk 4 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (zie artikel 11.44, §3, van het Bestuursdecreet).

Brussel, 21 augustus 2024

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter